

Ribe Amts Dyrlægeforening

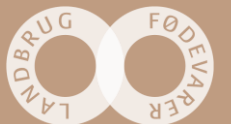
Hovborg Kro 27. november 2019

Birgit Ingvorsen bii@seges.dk

Økologi Innovation

SEGES

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Økologi i kvægbesætninger med fokus på lovgivning

Emner:

- Overblik over omfang og udvikling i øko-mælkeproduktion
- Brancheanbefalinger for øko-kreaturer i udvikling:
 - Nye forbud mod humankritisk antibiotika og forbud mod bredspektret antibiotika i laktationen
- Nye EU-regler fra 1. januar 2021 fx: 48 timer tilbageholdelsestid
- Økologiregler for behandling af dyr/kvæg – div.

Økologisk areal og bedrifter i Danmark

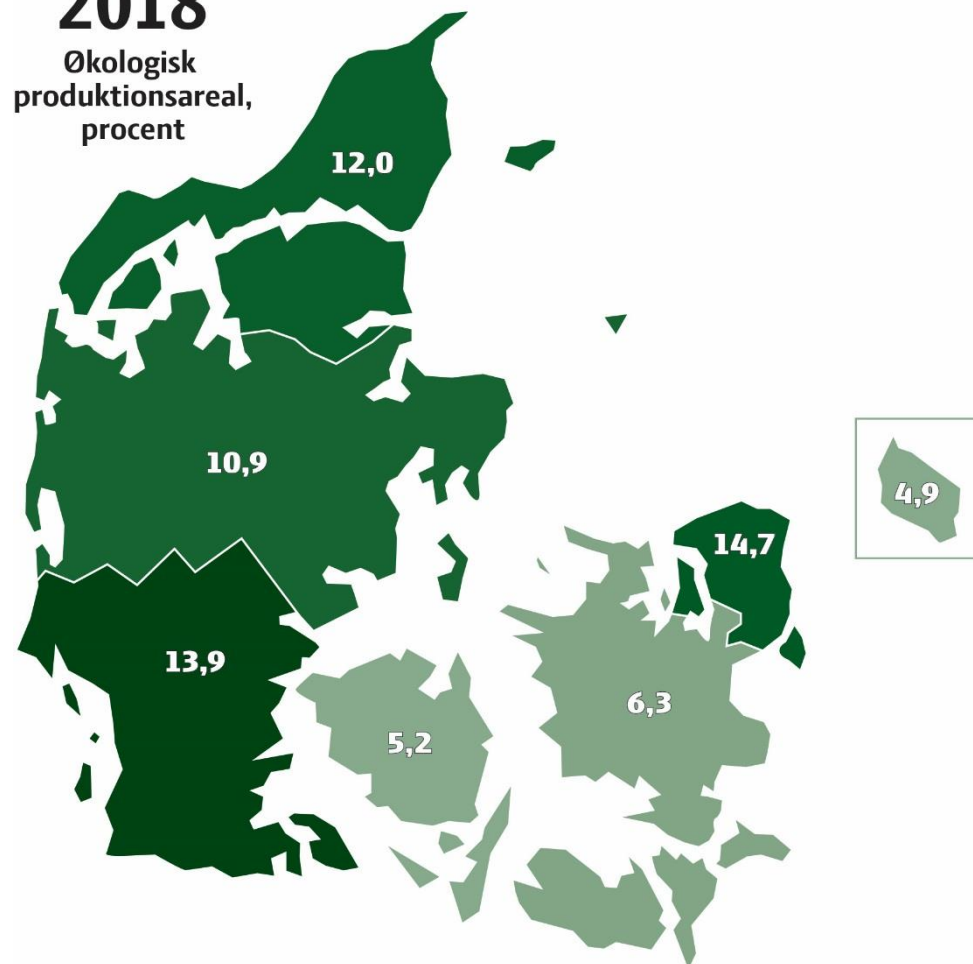
Foto: Landbrug & Fødevarer

Det økologiske areals fordeling i Danmark

2017
Økologisk
produktionsareal,
procent

2018
Økologisk
produktionsareal,
procent

Økologisk dyrket areal og bedrifter i Danmark

Foto: Landbrug & Fødevarer

- Status juni 2017
9,2% økologisk landbrugsareal → 245.159 ha og 3.469 bedrifter
Ansøgt omlægningsstøtte til 41.000 ha i 2017
- Status juni 2018
10,5 % økologisk landbrugsareal → 279.299 ha og 3.799 bedrifter
- Tilgang 2018: Ansøgt omlægningsstøtte til 36.000 ha, fra omkring 400 nye bedrifter i 2018

Det økologiske areal i Danmark vokser

Hektar

350.000

300.000

250.000

200.000

150.000

100.000

50.000

0

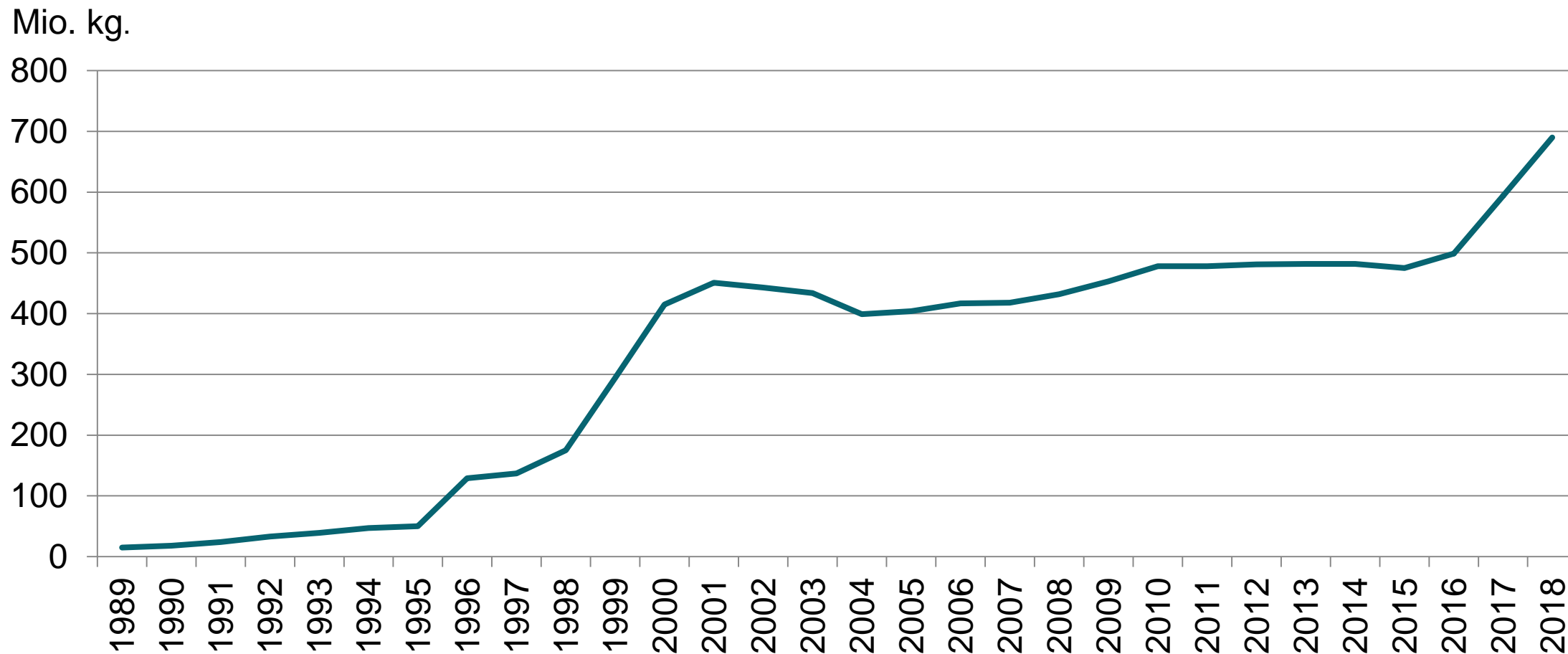
1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019

Økologisk mælkeproduktion

- 432 bedrifter og 690 mio. kg i 2018, svarende til 12% af samlede produktion
Forventes at stige til omkring 720 mio. kg i 2019
- Økologisk merpris i forhold til konventionel mælk hos Arla er 83 øre/kg mælk pr. 1. juni 2019
- 32,5 pct. af konsummælk i butikker er økologisk

Produktion af økologisk mælk, 1989 - 2018

Noget at leve af. Noget at leve for.

2019-04-11/ EP

Kilde: Danmarks Statistik

Brancheanbefalinger for økologiske kreaturer

Frivillige anbefalinger som mejerier og slagterier kan tilmelde sig – og dermed stille krav til deres leverandører om at opfylde de supplerende regler

SEGES

2019-06-02 / EP

Stramningerne i forhold til EU's regler på medicin- /velfærdsområdet

- Forbud mod, at landmanden selv foretager medicinsk efterbehandling med antibiotikaholdige veterinære lægemidler af dyr over 6 måneder
- Forbud mod eksport – kalve under 3 mdr. må kun sælges til viderefedning på danske bedrifter
- Forbud mod systematisk aflivning af kalve, gældende pr. 1. januar 2019. På bedrifter med igangværende sanering af Salmonella Dublin vil systematisk aflivning dog fortsat være tilladt
- Krav om adgang til hudpleje i alle staldafsnit og på græsmark. Supplerer reglerne i Lov om hold af malkekvæg. Når dyrene er på græs, skal der være adgang til kobørste, kløpind, træer eller lignende, hvis dyrene ikke har adgang til børsterne i stalden dagligt
- Følgende nye krav i 2019, 2020, 2021 og 2023

Brug af bredspektrede antibiotika, gældende pr. 1. jan. 2020

- Ved behandling mod yverinfektioner hos malkende køer er det ikke tilladt at anvende andre antibiotika end simple penicilliner. Ved behandlingskrævende yverinfektioner anbefales det, at smertelindring indgår som en del af behandlingen.
- I forbindelse med goldning er det kun tilladt at behandle med antibiotika, såfremt der ved forudgående undersøgelse af mælkeprøve er konstateret infektion med B-streptokokker, Staph. Aureus, Strep. Uberis eller Strep. Dysgalactia.
- Ved behandling i forbindelse med andre sygdomme/lidelser er det ikke tilladt at anvende andre antibiotika end simple penicilliner, med mindre der foreligger en særlig veterinærfaglig begrundelse.
- Begrundelse for brug bredspektrede antibiotika skal indføres i bedriftens logbog, og medicinanvendelsen skal indberettes til kvægdatabasen.

Forbud mod brug af humankritisk antibiotika til kvæg, gældende pr. 1. juni 2019

- Det er ved medicinsk behandling af kvæg ikke tilladt at anvende humankritisk antibiotika, dvs. 3. og 4. generations Cephalosporiner.
- Følgende præparater er p.t. forbudt: Cobactan, Ceftiocyl og Eficur.
- Det er vurderet veterinærfagligt, at det ikke er nødvendigt med nogen undtagelser.
- Strammere end det generelle forbud i kvægsektoren fra 1. september 2019

Kreaturer skal være født økologiske for at kunne sælges som økologisk kød, gældende pr. 1. januar 2021

- Alle kreaturer, der slagtes og sælges som økologisk kød, skal være født og have levet hele deres liv i en økologisk besætning. Kravet gælder for alle kreaturer som slagtes den 1. januar 2021 eller senere.

Brug af økologisk strøhalm i økologiske kvægbedrifter, gældende pr. 1. januar 2023 (forslag)

- Fra kontrolåret 2023 skal mindst 50% af den strøhalm, der anvendes på kvægbedrifter med produktion af økologisk mælk og oksekød være økologisk. Der skelnes ikke mellem staldd typer.
- Halmproduktionen og halmbehovet evalueres i branchekredsen for økologisk mælk og oksekød årligt med henblik på at ændre andelen af økologisk halm og fuldt udfase brugen af ikke-økologisk halm. Tilpasninger foretages på baggrund af produktionsdata indberettet til Landbrugsstyrelsen.

Nye EU-regler fra 1. januar 2021

Basisforordning: EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter

SEGES

2019-06-02 / EP

Grundlæggende forskelle mellem gældende forordninger og regler fra 2021

Nu:

- Årlig kontrol
- Detailhandel (FVST)
- Import – ækvivalens
- Database for frø

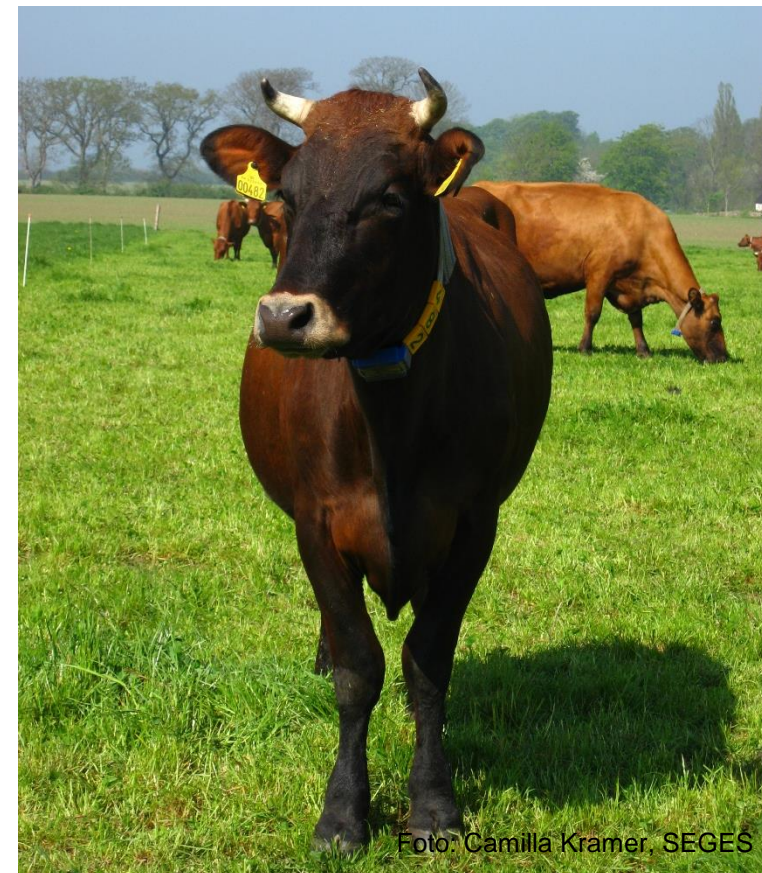

Efter 2021:

- Årlig verificering
- Omfattes af økologikontrol
- Import – identiske regler
- Database (system) for husdyr, frø og akvakulturyngel (udfasning)
- Positivliste for desinfektionsmidler (alle områder også fødevarevirksomheder)
- Adgang til gruppecertificering
- Udvidet anvendelsesområde (salt)

Særligt for kvæg

- Medicin og tilbageholdelsestid 48 timer på alle midler med 0 i generel tilbageholdelsestid (vacciner, fluer, parasitter.....)
- Slutfedning på stald forbydes
- Selvforsyning øges til 70% fra 2023 (nu 60%) fra egen bedrift eller samme region (=DK)
- Flere detailregler endnu ikke fastlagt, fx arealkrav
- Der skal gives tilladelse til at indsætte ikke-økologiske dyr (både ved 10% udskiftning og 40% udvidelse m.v.)
- Lægger op til fuld udfasning af brug af ikke-økologiske dyr fra 2035

Følg med frem til 2021

På Landbrugsstyrelsens hjemmeside:

<https://lbst.dk/tvaergaaende/oekologi/lovstof/>

Findes kommende EU-lovgivning fra 2021.

Her findes link til basisforordningen, og efterhånden som der vedtages detailregler kommer de på samme sted.

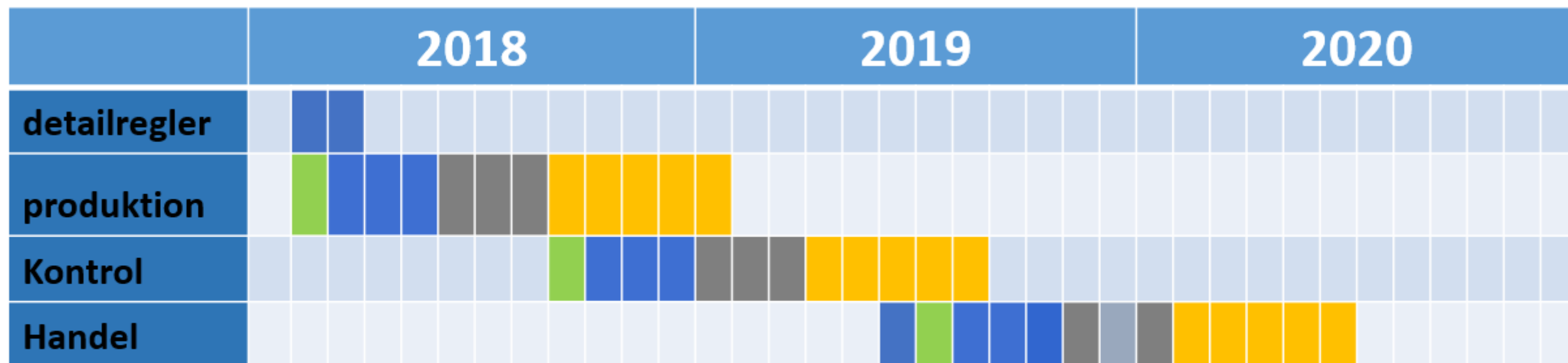
På Kommissionens hjemmeside:

https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_en

Der foregår konsultation af flere forslag til detailregler lige nu.

Kommissionens oprindelige arbejdsplan

	Afklaring
	Tekniske diskussioner
	Iovgivning
	Vedtagelse

Kontrolstatistik økologiske bedrifter 2018 er på vej

Udkommer nov/dec 2019

SEGES

Kontroltyper og antal kontroller kørt i 2018

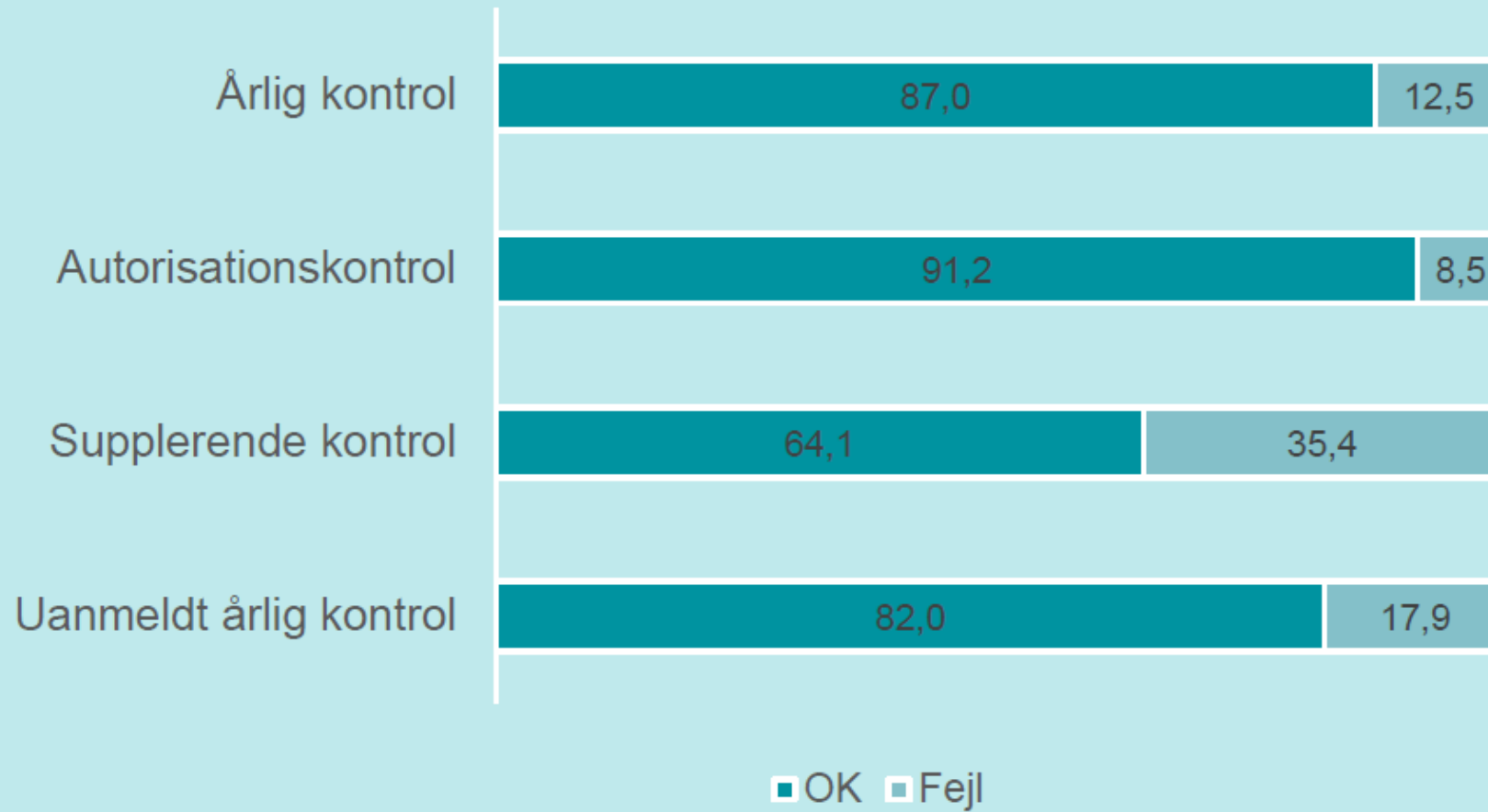
Fordelingen af kontroller på kontroltyper 2018

- Årlig kontrol
- Autorisationskontrol
- Supplerende kontrol
- Uanmeldt årlig kontrol

Kontroltype	Antal
Årlig kontrol	3110
Autorisationskontrol	580
Supplerende kontrol	181
Uanmeldt årlig kontrol	173
Total	4044

Kontrolresultat 2018

Kontrolresultat for produktionsgren kvæg fordelt på kontroltype i 2018

	OK		Fejl (kvæg)		Fejl (andet)	
	Antal sager	%	Antal sager	%	Antal sager	%
Årlig kontrol	780	75,3	103	9,9	153	14,8
Autorisations- kontrol	51	67,1	13	17,1	12	15,8
Supplerende kontrol	69	59	38	32,5	10	8,6
Uanmeldt årlig kontrol	31	52,5	17	28,8	11	18,6
Total	931	72,3	171	13,3	186	14,4

De fem hyppigst forekommende kvægovertredelser i 2018

Overtrædelse	Antal
Utilstrækkelig adgang til bekvem liggeplads af tilstrækkelig størrelse med tilstrækkelig tør strøelse	27
Der er fodret med ikke-økologisk ikke-tilladt foder af landbrugsoprindelse	20
Ikke tilstrækkelig adgang til græsning	12
Kalve over 1 uge gamle er opstaldet i enkeltboks	
Der er indsat flere ikke-økologiske dyr end tilladt	10
Der er indsat ikke-økologiske dyr, der har født	
Manglende dyrlæge/behandling	
Manglende genomlægning efter start på 4. behandling	9

Forekomsten af udvalgte generelle overtrædelser 2018

Kontroltype	Overtrædelse	Antal
Årlig kontrol	Dyr og/eller produkter fra husdyrprod. er solgt med forkert status	22
Årlig kontrol	Manglende/ufuldstændig husdyrlogbog	10
Årlig kontrol	Husdyrhold til eget brug	9
Årlig kontrol	Medicinlogbog	8
Årlig kontrol	Manglende/ufuldstændig besætningsliste	6
Årlig kontrol	Manglende oplysninger om brug af veterinærmedicin	5
Årlig kontrol	Veterinære lægemidler opbevares efter endt behandling	2
Suppl.kontrol	Manglende/ufuldstændig husdyrlogbog	6
Suppl.kontrol	Medicinlogbog	3
Suppl.kontrol	Veterinære lægemidler opbevares efter endt behandling	3

A black and white cow stands in a field of tall grass. In the foreground, a smaller calf of the same breed is visible. The background shows a line of trees and a distant landscape under a clear sky. A semi-transparent teal banner is overlaid across the middle of the image, containing the title text.

Økologiregler for behandling af kvæg

SEGES

Ingen afklaring om calciumbehandling i øko-besætninger

- Calciumpropionat, natriumpropionat og paraffinolie – er ”taget ud” af den danske bekg. i 2017 (og af vejledningen i 2018) – men så vidt vi ved bliver det stadig ikke kontrolleret
- Produktionen er nu stoppet – så situationen kan blive kritisk - ???
- I andre EU-lande fortsætter de med den praksis vi tidligere havde – og som danske myndigheder siger er ulovlig!!!
- Der bliver arbejdet på at få følgende produkter omfattet af forordningen:
 - Calciumchlorid og calciumpropionat til behandling af mælkefeber
 - Propylene glycol og natrium propionat til at hæve blodsukkerniveauet ved ketose
 - Aktivt kul til at behandle kalvediarre
 - Paraffinolie til at behandle forstoppelse/kolik

Behandlingsregnskab øko, medicinlogbog og DMS udskrift

- Alle behandlinger noteres i logbogen, uanset om de tæller med i behandlingsregnskabet
- Medicinlogbogen skal være let og overskuelig. Det skal være let at se, hvor mange behandlinger det enkelte dyr har fået, og eventuelle genomlægninger
- En behandling defineres som en behandling med veterinære lægemidler, hvor dyrlægen har diagnosticeret sygdomskomplekset. En behandling kan bestå af flere doser af veterinære lægemidler for den samme sygdom.
- Hvis du behandler for to forskellige, ikke relaterede sygdomme på samme tid, tæller det som to behandlinger.
- Hvis et dyr bliver behandlet for den samme sygdom igen, inden der er gået 14 dage efter behandlingens afslutning, kan du regne det som én behandling uanset om der bruges flere forskellige veterinære lægemidler til behandling af den samme sygdom.
- Hvis den samme eller en anden sygdom diagnosticeres senere end de 14 dage hos samme dyr, skal du regne det som en ny behandling.

Følgende tæller ikke med i behandlingsregnskabet

- Bedøvelse brugt ved operationer.
- Vacciner og sera.
- Vitaminer og mineraler.
- Behandlinger mod parasitter.
- Behandling med Orbesealer, eller tilsvarende midler.
- Behandling med calcium, magnesium og glucosepræparater ved stofskiftelidelser som eks. kælvningsfeber.
- Lovpligtige bekæmpelser

DMS udskrift og sygdomskomplekser – andre eksempler?

Samme sygdom sammentalt
hvis de ligger indenfor 14 dage

STATUS	SEN. KÆLVNING	ANTAL BEHANDLINGER	SYGDOM	SYGDOM OG MEDICIN
Ko	16-01-2017	4	25-01-2017, Børbetændelse 25-01-2017, Yverbetændelse 17-01-2017, Efterbyrd 17-01-2017, Ford./stofskeftelidelse, andet	25-01-2017, Børbetændelse, CLAMOXYL VET., TERRAMYCIN VET. 25-01-2017, Yverbetændelse, AMPICLOX VET. 17-01-2017, Efterbyrd, TERRAMYCIN VET. 17-01-2017, Ford./stofskeftelidelse, andet, FLUORMETYLPREDNISOLON VET. 15-01-2017, Ford./stofskeftelidelse, andet, FLUORMETYLPREDNISOLON VET. 15-01-2017, Yverbetændelse, PENOVET VET.
Ko	20-05-2016	4	23-11-2016, Cyster 07-11-2016, Cyster 11-10-2016, Cyster 17-09-2016, Yverbetændelse	23-11-2016, Cyster, CHORULON VET. 07-11-2016, Cyster, CHORULON VET. 11-10-2016, Cyster, CHORULON VET. 17-09-2016, Yverbetændelse, PENOVET VET. 16-09-2016, Yverbetændelse, PENOVET VET.
Ko	05-08-2016	4	11-10-2016, Reprolidelse, andet 14-08-2016, Yverbetændelse 09-08-2016, Lidelse andet 06-08-2016, Efterbyrd	11-10-2016, Reprolidelse, andet, CYCLIX 14-08-2016, Yverbetændelse, PENOVET VET. 13-08-2016, Yverbetændelse, PENOVET VET. 12-08-2016, Yverbetændelse, PENOVET VET. 09-08-2016, Lidelse andet, DIMAZON VET., FLUORMETYLPREDNISOLON VET. 06-08-2016, Efterbyrd, DIMAZON VET., FLUORMETYLPREDNISOLON VET., TERRAMYCIN VET.
Ko	02-09-2016	3	20-12-2016, Yverbetændelse 19-12-2016, Børbetændelse 04-09-2016, Efterbyrd	20-12-2016, Yverbetændelse, CEFOTRON VET., COBACTAN VET. 19-12-2016, Børbetændelse, CEFOTRON VET., COBACTAN VET. 18-12-2016, Yverbetændelse, CEFOTRON VET., COBACTAN VET., FLUORMETYLPREDNISOLON VET. 04-09-2016, Efterbyrd, TERRAMYCIN VET.

Ikke sammentalt

Genomlægning – 6 mdr. mælk og 12 mdr. kød

- Hvis et dyr bliver behandlet 4 gange inden for 12 måneder, skal det genomlægges ved starten af den 4. behandling. Derudover skal dyret genomlægges ved starten af alle efterfølgende behandlinger, så længe der er 4 eller flere behandlinger per løbende 12 måneder.
- Behandlingsregnskabet bliver først nulstillet, når der er gået 12 måneder siden sidste behandling blev begyndt.

Tilbageholdelsestid for goldbehandling – præcisering mælk

Produkt	Tilbageholdelsestid	Økologisk tilbageholdelsestid for mælken
CEFAGOLD® VET.	mælk 35 døgn fra behandlingstidspunkt.	2x35 døgn efter beh.
ORBENIN® VET.	Mælk 37 døgn efter applikation uanset kælvningstidspunkt, dvs. 0 døgns tilbagehold hvis koen kælver efter 37 døgn; hvis koen kælver tidligere end 37 døgn efter behandling, så skal mælken tilbageholdes det antal døgn, der er mellem kælvningsdagen og 37. dagen	2x0 døgn efter kælvning eller 2x([antal] døgn mellem kælvningsdagen og 37. dagen)
BENESTERMYCIN® VET.	Mælk: Hvis koen er behandlet minimum 35 dage før kælvning, må mælken ikke anvendes i 36 timer efter kælvning. Hvis koen er behandlet 34 dage eller færre før kælvning, må mælken ikke anvendes 37 dage efter behandling.	2x36 timer efter kælvning eller 2x37 dage efter behandling

Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion – vigtige kapitler om kvæg

21. Generelt om økologisk husdyrhold 22. Etablering af en besætning

23. Marker til afgræsning

24. Økologisk kvæghold

32. Behandling af økologiske dyr

Bilag 5. Oversigt over reglerne for behandling i økologiske besætninger

Bilag 6. Liste over tilladte ikke-øko. foderstoffer og rengøringsmidler

Bilag 7. Skala til vurdering af rejse-sig-adfærd hos kvæg

Bilag 8. Dimensioner til sengebåse til malkekvæg

Logbog for husdyrproduktion

Logbogen for husdyrproduktion skal indeholde registrering af alle aktuelle hændelser i besætningen. Det kan være ud- og indbinding af dyr, til- og afgang fra sygeboks, enkelt dyr på stald i sommerperioden, enkeltboksopstaldning af kalve efter 1. leveuge eller foldskifte for fjerkræ. Aftale om leje af græsningsret imellem økologer skal ligeledes fremgå af besætningslogbogen.

Se *Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion* afsnit 21.8.

Dato	Dyr, CKR-nr, gruppe eller flok-nr	Udbinding (dato)	Indbinding (dato)	F.eks. enkelt dyr på stald i sommerperioden eller kalve i enkeltboks (Hændelse evt. med begrundelse)

Øvrige oplysninger vedr. bedriftens besætning, f.eks. aftale om leje af græsningsret eller samgræsning:

Medicinlogbog for enkelt dyr, (dog flokniveau for fjerkræ). Anfør CKR-nr./flok: _____

Medicinlogbogen skal indeholde:

- Registrering af alle behandlinger med veterinære lægemidler (registrerede lægemidler inkl. midler til bedøvelse, magistrelle lægemidler).
- Vacciner, sera og antiparasitære midler, samt brug af vitaminer og jern, selvom om disse ikke tæller med i behandlingsregnskabet.
- Operative indgreb.

Medicinlogbog bruges som dokumentation ved salg af levedyr.

Se *Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion afsnit 32.5*

Dato	Behandler (dyrlæge eller ejer/driftsleder).	Diagnose, præparat, dosering og behandlingsmåde anføres. Kan opfyldes med henvisning til løbe- nummer på tilbageholdelsesseddel, der altid skal være til rådighed.	Økologi- tilbageholdelsestid (generel tilbage- holdelsestid x 2)		Behandling som tæller i behandlings- regnskab (Sæt X)	Genbehandling samt behandling som ikke tæller i behandlings- regnskab (sæt X)	Genomlægning pr. (dato)
			Slagtning	Mælk/æg			
					☐	☐	
					☐	☐	
					☐	☐	
					☐	☐	
					☐	☐	
					☐	☐	

Spørgsmål?